

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13Co/624/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6414213649
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ferdinand Zimmermann
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6414213649.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ferdinanda Zimmermanna a sudcov JUDr. Danice Kočíčkovej a JUDr. Amy Odalošovej v právnej veci žalobkyne: U. H., bytom T. H., D. XX/XX, zastúpená Advokátskou kanceláriou JUDr. Peter Rybár, s.r.o., Kuzmányho 29, Košice, IČO: 47234466, proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s. r. o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35807598, zapísaná v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, vložka č. 23636/B, oddiel Sro, o 485,17 € s prísl., na odvolanie žalobcu zo dňa 19. 05. 2015 proti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 4C/198/2014-39 zo dňa 29. 04. 2015, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu potvrdzuje.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd zamietol návrh žalobkyne, ktorým sa domáhala, aby žalovaný bol zaviazaný zaplatiť jej sumu 485,17 € a 8,5 % úrok z omeškania zo sumy 485,17 € od 23. 11. 2014 do zaplatenia. Zároveň bolo vyslovené, že žalovaný nemá právo na náhradu trov konania.

V dôvodoch rozhodnutia súd uviedol: „Žalobkyňa prostredníctvom svojho splnomocneného právneho zástupcu podala na Okresný súd Žiar nad Hronom dňa 28.11.2014 návrh, v ktorom navrhovala, aby súd zaviazal žalovaného vydať jej bezdôvodné obohatenie, ktoré vzniklo z toho dôvodu, že žalovaný jej poskytol finančné prostriedky vo výške 350 €. Tým, že zmluva o úvere nemá náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere je zmluva bezúročná a bez poplatkov, na úver zaplatila sumu 835,17 € a preto zaplatila o 485,17 € viac ako mal žalovaný nárok.

Žalovaný vznášal námietku miestnej nepríslušnosti, ďalej považoval zmluvu o úvere za obchodno právny vzťah. Uvádza, že nenastala ani jedna z foriem bezdôvodného obohatenia a ďalej vznášal námietku premlčania a to z toho dôvodu, že nárok sa stal premlčaný v objektívnej premlčacej lehote a to 7.12.2013, pričom žalobkyňa sa obrátila na súd s návrhom až 28.11.2014.

Vzhľadom na námietku žalovaného súd skúmal miestnu príslušnosť. Okresný súd Žiar nad Hronom zistil, že ide o spor zo spotrebiteľskej zmluvy, žalobkyňa má bydlisko v obvode Okresného súdu Žiar nad Hronom a preto v zmysle § 87 písm. f O. s. p. je príslušný na konanie Okresný súd Žiar nad Hronom a preto nebol dôvod postúpiť vec inému súdu v zmysle § 105 ods. 2 O. s. p.

Účastníci sa na pojednávanie nedostavili, navrhovali konať v ich neprítomnosti a preto súd konal, aj keď účastníci zostali nečinní (§ 101 ods. 2 O. s. p.).

Z vykonaného dokazovania a to z listinných dôkazov nie je sporné, že účastníci dňa 22.6.2010 uzatvorili Zmluvu o úvere č. 609500176, na základe ktorej žalovaný poskytol žalobkyni úver vo výške 350 € a žalobkyňa sa zaviazala vrátiť žalovanému túto sumu a príslušný poplatok vo výške 310 €, teda celkove zaplatiť čiastku 660 € v 11 mesačných splátkach po 60 €. Z prehľadu o splátkach nie je sporné, že žalobkyňa splácala úver až do 20.5.2011 a celkove na tento úver zaplatila sumu 835,17 €.

V čase uzatvárania zmluvy platil Zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Tento zákon upravuje práva a povinnosti súvisiace s poskytnutím spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojený s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa. Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu a okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať náležitosti uvedené v § 9 ods. 2 uvedeného zákona. Základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednanie obsahu zmluvy alebo jej zmluvy. Úver poskytnutý žalovaným takúto charakteristiku spĺňa a preto má súd za dokázané, že poskytnuté finančné prostriedky nie sú vzťahom obchodno právny ale občiansko právny zo spotrebiteľského úveru. Údaj uvedený v zmluve o úvere, že finančné prostriedky sú použité na povolanie je zaškrtnutý len účelovo. Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať okrem iného úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravuje jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru viazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny, ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru (§ 9 ods.1 písm.i), ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť vypočítanú na základe údajov platných v čase uzatvárania zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto percentuálnej miery nákladov (§ 9 ods. 2 písm.j).

Z predloženej zmluvy o úvere (čl.4) je dokázané, že táto zmluva uvedené podstatné náležitosti nemá a preto poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov (§ 11 ods. 1 písm.b Zákona č. 129/2010 Z.z.). Na základe týchto skutočností má potom súd za dokázané, že ak žalovaný poskytol žalobkyni úver vo výške 350 €, táto mala povinnosť vrátiť len uvedenú sumu. Pretože však žalobkyňa zaplatila sumu 835,17 €, zaplatila žalovanému o 485,17 € viac ako bola jej povinnosť a preto nie je sporné, že žalovaný prijal sumu bez právneho dôvodu a na jeho strane vzniklo bezdôvodné obohatenie v zmysle § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal (§ 456 Občianskeho zákonníka).

Vzhľadom na vznesenú námietku premlčania zo strany žalovaného sa súd zaoberal aj touto otázkou. Právo na vydanie bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil (§ 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo (§ 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Žalobkyňa s právnym zástupcom poukazovali na desaťročnú premlčaciu lehotu, ktorá vyplýva z niektorých rozhodnutí súdov. Tieto rozhodnutia nie sú záväzné pre rozhodovanie Okresného súdu Žiar nad Hronom. Ak zákonodarca v zmluve o spotrebiteľskom úvere sankcionuje poskytovateľa úveru za nedodržanie podstatných náležitostí zmluvy tým, že sa považuje úver za bezúročný a bez poplatkov, prichádza tak poskytovateľ o výrazné finančné prostriedky a preto je nelogické tvrdiť, že neuvádzanie podstatných náležitostí v zmluve o spotrebiteľskom úvere je úmyselné konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia bez právneho dôvodu. Podľa § 2 Zákona č. 1/1993 o Zbierke zákonov Slovenskej republiky platí, že o všetkom, čo bolo v zbierke zákonov uverejnené platí domnienka, že dňom uverejnenia sa stalo známe každému, koho sa týka; domnienka o znalosti vyhlásených všeobecne záväzných právnych predpisov je nevyvrátiteľná. Platí to teda aj o žalobkyni, že v čase, keď uzatvárala zmluvu o úvere vedela o uvedenej zákonnej domnienke. Objektívna lehota na premlčanie začala plynúť od splnenia úveru vo výške 350 € k čomu došlo 4.12.2010. Každé jednotlivé splátky spôsobujú samostatnú lehotu na začiatok plynutia premlčacej lehoty a teda minimálne od 4.12.2010 až do konečnej splátky 20.5.2011 plynula trojročná lehota na vydanie bezdôvodného

obohatenia. Konečná lehota uplynula 20.5.2014. Žaloba bola podaná až 28.11.2014, teda po uplynutí trojročnej objektívnej premlčacej doby.

Právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákonom ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať (§ 100 Občianskeho zákonníka).

Vzhľadom na vznesenú námietku žalovaného týkajúce sa premlčania má súd za dokázané, že nárok žalobkyne je premlčaný, nemožno ho priznať a preto súd návrh žalobkyne v plnom rozsahu zamietol.

Žalovaný mal vo veci úspech, mal by právo aj na náhradu trov konania, tieto trovy konania si neuplatňoval a preto súd rozhodol, že mu trovy konania nepriznáva“.

Proti rozsudku odvolanie podala navrhovateľka. Ako odvolacie dôvody uviedla:

- ust. § 205 ods. 2 písm. a) OSP, pretože v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 a to konkrétne k vade konania podľa § 221 ods. 1 písm. h) OSP - súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenia právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav,

- ust. § 205 ods. 2 písm. d) OSP, v zmysle ktorého súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

- ust. § 205 ods. 2 písm. f) OSP, v zmysle ktorého rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Navrhovateľka vytykala súdu, že sa nevysporiadal s jej vyjadrením zo dňa 26. 03. 2015, hlavne s čl. IV. k námietke premlčania poukazujúcim na premlčanie v objektívnej dobe.

Žalovaný sa pravidelne nachádza v situácii, že v zmysle zákona nemá nárok na ním požadované úroky a poplatky za poskytnutie spotrebiteľského úveru a to z dôvodu, že jeho zmluvy o úveroch poskytovaných spotrebiteľom nie sú v súlade s príslušnou právnou úpravou. V konaní došlo k situácii, že žalovaný prijal a zároveň si ponechal bez právneho dôvodu plnenia poskytnuté navrhovateľkou a situácia na vydanie bezdôvodného obohatenia ním prijatého sa mohla premlčať, pričom žalovaný toto premlčanie úspešne namieta. navrhovateľka v tejto súvislosti poukázala na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR zo dňa 20. 02. 2003 sp. zn. Odo/938/2002: „Ak by sa v posudzovanom prípade mala aplikovať desaťročná objektívna premlčacia doba ustanovená v § 107 ods. 2 OZ pre prípad zistenia úmyselného bezdôvodného obohatenia, bolo by treba preukázať existenciu vedomosti žalovaného o tom, že pri uzatvorení zmluvy musel skutočne vedieť, alebo byť minimálne uzrozumený s tým, že prijatím finančnej sumy na svoj účet sa bezdôvodne obohacuje“.

Žalobca preto navrhol, aby bol rozsudok okresného súdu v celom rozsahu zrušený a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Zároveň žiadal priznať aj trovy konania.

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací preskúmal vec v rozsahu určenom § 212 ods. 1 OSP bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP a rozsudok okresného súdu potvrdil podľa § 219 ods. 1 OSP ako vo výroku vecne správny.

Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia a konštatuje správnosť jeho dôvodov (§ 219 ods. 2 OSP).

Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia a k dôvodom podaného odvolania krajský súd dodáva.

Aj odvolací súd sa plne stotožňuje s argumentáciou odvolateľky, ktorá poukazuje na rozhodnutie NS ČR zo dňa 20. 02. 2003 sp. zn. 33Odo/938/2002 (viď vyššie uvedenú citáciu časti rozhodnutia).

Odvolací súd však podčiarkuje na slová, ktoré podčiarkla aj odvolateľka v citovanom znení a to, že treba preukázať existenciu vedomosti žalovaného o tom, že pri uzavieraní zmluvy musel skutočne vedieť, alebo byť minimálne uzrozumený s tým, že prijatím finančnej sumy na svoj účet sa bezdôvodne obohacuje.

Zmluva o úvere medzi účastníkmi bola uzavretá dňa 22. 06. 2010. Ak mala navrhovateľka uniesť dôkazné bremeno, mala zamerať svoje dokazovanie na vyvrátenie tvrdenia odporcu, že zmluvu o úvere v čase jej uzavretia nebolo možné považovať za zmluvu o spotrebiteľskom úvere.

Žalovaný poukázal, že žalobca podľa zmluvných vyhlásení z vlastnej vôle vstúpil do zmluvných vzťahov za účelom poskytnutia peňažných prostriedkov na výkon zamestnania. Teda nemalo ísť o spotrebiteľský úver.

Bolo teda na navrhovateľke, ak mala uniesť dôkazné bremeno, aby nepoukazovala na situáciu, týkajúcu sa uzatvárania úverov medzi pôžičkovými spoločnosťami a občanmi v čase podávania návrhu. Mala analyzovať situáciu a právnu úpravu platnú v čase uzatvorenia zmluvy a takto preukázať, že v tej dobe žalovaný musel vedieť o tom, že uzatváranú zmluvu nie je možné posudzovať inak než ako spotrebiteľský úver. Tvrdenia navrhovateľky však takto zamerané neboli.

O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.